

Lista 1

Mateusz Kaczkowski

October 2025

Zadania na liście pierwszej polegały na napisaniu 3 algorytmów sortujących i ich wariantów zmodyfikowanych by ta sama metoda przerabiała większą ilość danych na raz, oraz przetestowaniu ich pod kątem ilości porównań i przypisań elementów tablicy. Jest to bardzo dobre przybliżenie rzeczywistego czasu ich wykonania niezależnego od systemu and sprzętu.

1 Najciekawsze fragmenty kodu

Podstawowe algorytmy są znane i powszechnie dostępne w internecie, dlatego nie uważam ich implementacji za szczególnie interesującą sprawę.

1.1 Insertion Sort

W wersji podwójnej insertion sort konieczne było zostawienie 2 miejsc ze zduplikowanymi danymi, przejście do pierwszej adekwatnej pozycji, "odłożenie" jednej z wartości, a następnie kontynuowanie normalnego insertion sorta z tylko jednym zduplikowanym miejscem.

```
void INSERTION_SORT2(int arr[]) {
    for(int n = 2; n < size; n+=2){
        int x = arr[n] > arr[n-1] ? arr[n-1] : arr[n];
        int y = arr[n] > arr[n-1] ? arr[n] : arr[n-1];

        int m = n - 2;
        assCount+=2;
        comCount++;
        while(m >= 0 && arr[m] > y) {
            arr[m+2] = arr[m];
            m--;
            assCount++;
            comCount+=2;
        }
        arr[m+2] = y;
        arr[m+1] = arr[m];
        assCount+=2;
    }
}
```

```

        while(m >= 0 && arr[m] > x) {
            arr[m+1] = arr[m];
            m--;
            assCount++;
            comCount+=2;
        }
        arr[m+1] = x;
        assCount++;
        if(n==size-2)n--;
    }
}

```

1.2 Merge Sort i Heap Sort

Kod obu tych algorytmów został zmieniony w bardzo podobny sposób, poprzez dzielenie danych wejściowych na 3 zamiast na 2 i dodanie kolejnych kawałków kodu tam, gdzie wcześniej występowały dwa - na przykład tablica M w mergeSort została dodana do wcześniej istniejących L i R, a w heapSort podobnie powstało kolejne porównanie. Z tego powodu, większość zmian w algorytmach mogła zostać wprowadzona bez głębszego ich zrozumienia.

Z nietrywialnych zmian, w mergeSort przydatne było dodanie wartości maksymalnych na końcach tablic zamiast uważanie na to kiedy się kończą, bo w przeciwieństwie do wersji normalnej, koniec jednej z tablic nie daje nam oczywistej odpowiedzi odnośnie tego, co pozostało do zrobienia.

Dziwna zmiana konieczna w heapSort było tworzenie heapa od elementu $\frac{n}{3}$ zamiast $\frac{n}{3} - 1$, co korespondowałoby z $\frac{n}{2} - 1$ w wersji normalnej. Bez tej zmiany, algorytm miał szanse niepowodzenia, choć manifestowała się ona dopiero w tablicach długości rzędu 10000.

```

void mergeSort3(int arr[], int b, int e) {
    if(b < e) {
        int m1 = b + (e-b) / 3;
        int m2 = b + (e-b) * 2 / 3;
        mergeSort3(arr, b, m1);
        mergeSort3(arr, m1+1, m2);
        mergeSort3(arr, m2+1, e);

        int n1 = m1 - b + 2;
        int n2 = m2 - m1 + 1;
        int n3 = e - m2 + 1;

        int L[n1], M[n2], R[n3];

        for (int i = 0; i < n1-1; i++)
            L[i] = arr[b + i];
        for (int j = 0; j < n2-1; j++)

```

```

        M[j] = arr[m1 + 1 + j];
    for (int k = 0; k < n3-1; k++)
        R[k] = arr[m2 + 1 + k];

    L[n1-1] = INT_MAX;
    M[n2-1] = INT_MAX;
    R[n3-1] = INT_MAX;

    int i = 0, j = 0, k = 0;

    assCount += 3 + e - b;
    comCount++;

    for(int index = b; index <= e; index++) {
        if(L[i] < M[j]) {
            if(L[i] < R[k]) {
                arr[index] = L[i++];
            } else {
                arr[index] = R[k++];
            }
        } else {
            if(M[j] < R[k]) {
                arr[index] = M[j++];
            } else {
                arr[index] = R[k++];
            }
        }
        assCount++;
        comCount+=3;
    }
}

void heapify3(int arr[], int n, int i) {
    int largest = i;
    int l = 3 * i + 1;
    int m = 3 * i + 2;
    int r = 3 * i + 3;

    if (l < n && arr[l] > arr[largest])
        largest = l;

    if (m < n && arr[m] > arr[largest])
        largest = m;

    if (r < n && arr[r] > arr[largest])
        largest = r;

```

```

        comCount += 3;

        if (largest != i) {
            swap(arr[i], arr[largest]);
            assCount += 3;
            heapify3(arr, n, largest);
        }
    }

void heapSort3(int arr[], int n) {
    for (int i = n / 3; i >= 0; i--)
        heapify3(arr, n, i);

    for (int i = n - 1; i >= 0; i--) {
        swap(arr[0], arr[i]);
        assCount += 3;
        heapify3(arr, i, 0);
    }
}

```

1.3 Testowanie

Jednak najciekawiej pisało mi się automatyczna metoda testująca, która wykonuje testy na różnych długościach tablic podana ilość razy i liczy średnie ilości przypisań i porównań dla każdej z nich. Dzięki temu że przyjmuje ona funkcje jako argument można było wykonać testy na każdej metodzie automatycznie, choć wymagało to delikatnych zmian w argumentach tych funkcji aby je ustandaryzować.

```

vector<tuple<long, long>> Test(
    int sizes[],
    int sizeCount,
    int testNumber,
    void (*sort)(int[], int, int)) {

    vector<tuple<long, long>> output;

    for (int s = 0; s < sizeCount; s++)
    {
        int arraySize = sizes[s];

        int* arr = new int[arraySize];
        long avgAssCount = 0, avgComCount = 0;

        for (int m = 0; m < testNumber; m++) {
            for (int n = 0; n < arraySize; n++)

```

```

        arr[n] = rand() % (arraySize * 10);

        assCount = 0; comCount = 0;
        sort(arr, 0, arraySize);
        avgAssCount += assCount, avgComCount += comCount;
    }

    avgAssCount /= testNumber; avgComCount /= testNumber;
    output.push_back({ avgAssCount, avgComCount });
}
return output;
}

```

2 Porównanie działania algorytmów

Wykorzystując funkcję testującą przeprowadziłem testy na małych i dużych wielkościach list i porównałem ilość przepisania i porównań różnych algorytmów względem długości listy. Można zauważyć, że dla bardzo małych list obie wersje insertion sort radzą sobie lepiej niż inne algorytmy, jednak rosną dużo szybciej. Już dla list o 100 elementach mają znacznie więcej porównań i trochę więcej przepisania, a dla jeszcze większych list są to już różnice rzędów wielkości.

Pozostałe algorytmy nie różnią się tak bardzo, ale merge sort utrzymuje większą ilość porównań, podczas gdy heap sort używa większej ilości przypisań. Poza tym, zmienne wersje algorytmów (insertion po 2 elementy oraz merge i heap dzielące na 3) są stabilnie szybsze od ich oryginalnych wersji, ale nie jest to duża różnica - mniej niż 2-krotnie.

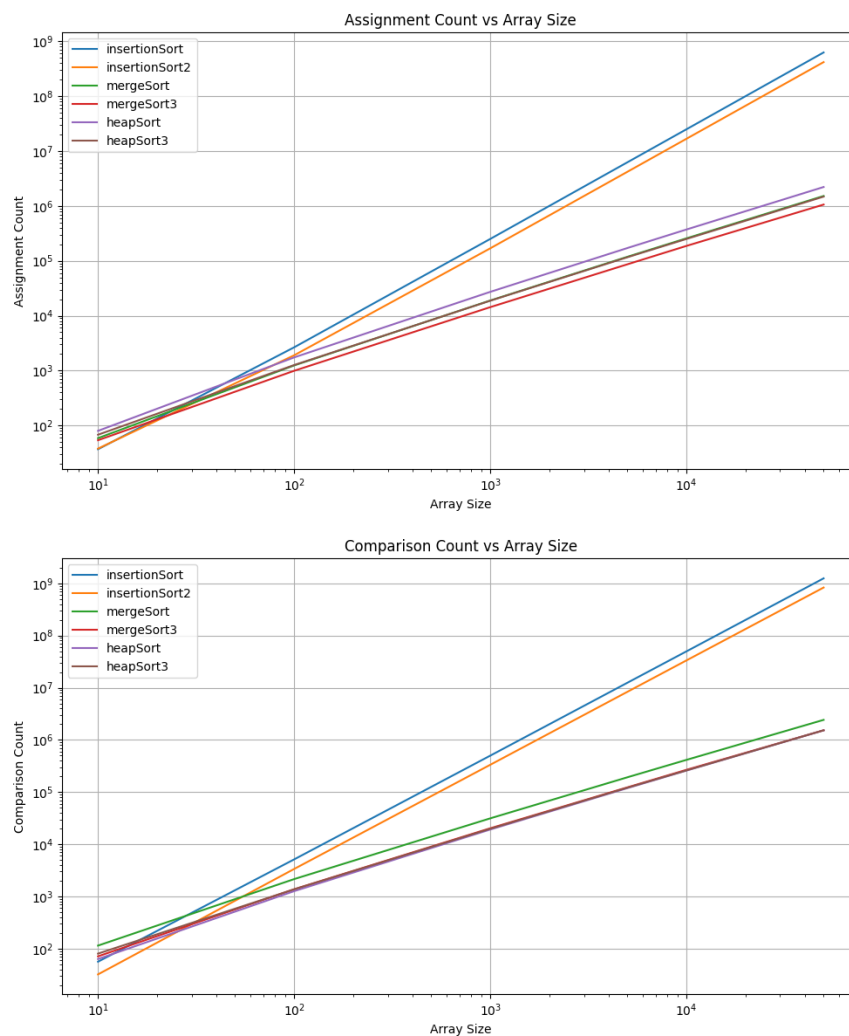
Algorytm	10	100	1000	5000	10000	50000
insertionSort	37	2662	251052	6247473	24945540	624961639
insertionSort2	38	1905	169314	4194611	16745255	416838908
mergeSort	59	1245	18953	118617	257233	1518929
mergeSort3	54	994	14354	86560	187194	1059048
heapSort	80	1743	27256	171273	372599	2212584
heapSort3	68	1266	18807	116379	250503	1478439

Table 1: Ilości przypisań

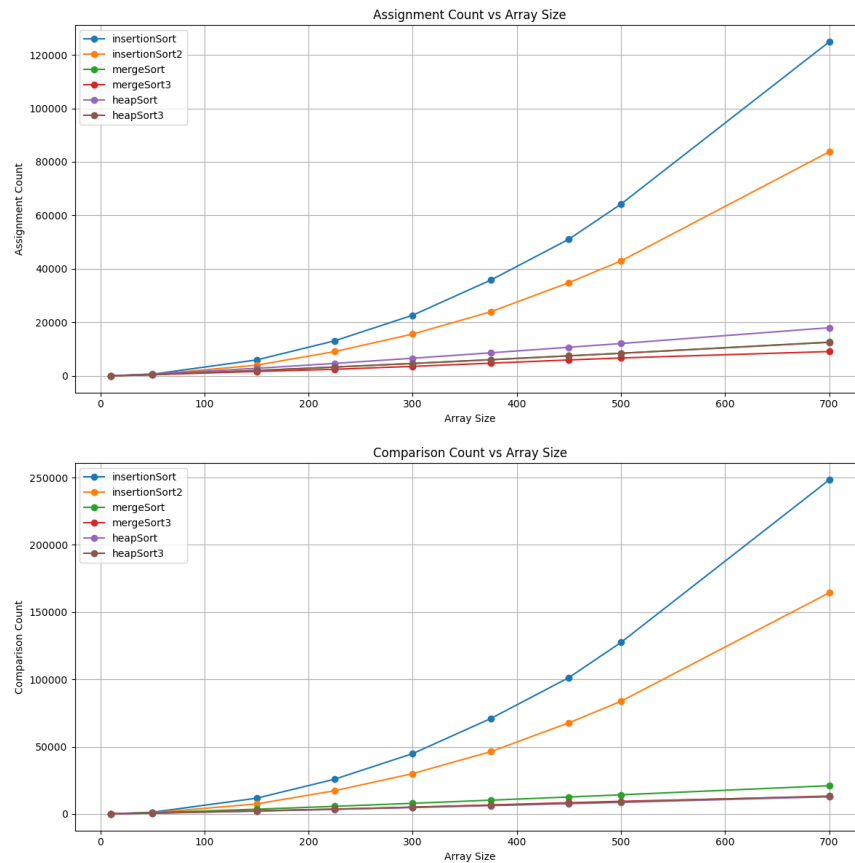
Algorytm	10	100	1000	5000	10000	50000
insertionSort	56	5126	500106	12484949	49871082	1249823280
insertionSort2	32	3360	334128	8366722	33445511	833452817
mergeSort	114	2148	31385	192230	414468	2420827
mergeSort3	71	1373	20261	123280	267353	1529524
heapSort	63	1262	19171	119182	258399	1525056
heapSort3	80	1368	19809	121380	260505	1528440

Table 2: Ilości porównań

Na wykresach wyraźnie widać różnice między algorytmami $O(n^2)$ a $O(n \log n)$, choć ze względu na użytą skalę logarytmiczna nie widać dobrze zakrzywienia linii w przypadku tych pierwszych.

Z tego powodu wykonałem kolejne testy na listach mniejszej wielkości, co pozwoliło na stworzenie wykresów bez skali logarytmicznej na których dużo lepiej widać różnice we wzroście.

3 Wnioski

Algorytmy sortujące bardzo różnią się wydajnością między algorytmami $O(n^2)$ a $O(n \log n)$ i używanie tych pierwszych jest dużo wolniejsze niż tych drugich, niewielka przewaga $O(n^2)$ przy małych listach jest nieznaczająca w większości przypadków dla krótkich czasów. Jedyne ich zastosowanie wydaje się być dla programów które muszą sortować ogromne ilości krótkich list.

Byłem też zaskoczony widoczną przewagą wydajności zmodyfikowanych algorytmów, choć ma ona sens - w przypadku merge i heap sortu intuicja podpowiada że powinna ona wzrosnąć około $\log_2 3 \approx 1.585$ krotnie, co rzeczywiście widzimy (np. dla merge sort o długości 50000 iloraz ilości porównań to $\frac{2420827}{1529524} \approx 1,582$).